

অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ গতিধাৰা

উৎপল দত্ত

পাঠটো নিৰ্বাচন কৰাৰ উদ্দেশ্য

বৰ্তমান সময়ত কথাছবি বা চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ বিশেষ গুৰুত্ব আছে। হাজাৰ হাজাৰ লোকৰ কৰ্ম সংস্থাপনৰ উপৰিও শিল্প-সংস্কৃতিৰ বিকাশতো এই উদ্যোগে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। এনে সামাজিক প্ৰয়োজনীয়তাৰ তাড়নাতে জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই অসমীয়া কথাছবিৰ শুভাৰম্ভ কৰে 'জয়মতী' নিৰ্মাণৰ জৰিয়তে ১৯৩৫ চনত। বিগত চাৰিকুৰি বছৰত যথেষ্ট সংখ্যক অসমীয়া কথাছবি নিৰ্মাণ হ'ল। কেবাখনো ছবিয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ পুৰস্কাৰ বা সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই চলচ্চিত্ৰই আধুনিক অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বিকাশত অৰিহণা যোগাইছে। সেইবাবে, অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ গতি-প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে কিছু কথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে জনাটো উচিত বুলি বিবেচনা কৰি এই পাঠটি নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

লেখক পৰিচিতি :

উৎপল দত্ত (জন্ম - ১৯৬০) সাহিত্য আৰু বাণিজ্য পৰিচালনা বিষয়ৰ দ্বিতীয় ডিগ্ৰী আৰু ডিপ্ল'মাধাৰী। কেবাখনো উপন্যাস আৰু নাটকৰ লেখক - অনুবাদক শ্ৰী দত্ত চলচ্চিত্ৰ সমালোচক হিচাপে প্ৰসিদ্ধ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটাৰে সন্মানিত। 'চলচ্চিত্ৰ' আৰু 'টুৱেণ্টি ফ'ৰ ফ্ৰেমছ' তেওঁৰ দুখন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ। ইয়াৰ উপৰিও চলচ্চিত্ৰ বিষয়ক কেবাখনো গ্ৰন্থ তেওঁ

সম্পাদনা কৰিছে আৰু তেনে দুখন গ্ৰন্থ তেজপুৰ কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ প্ৰসংগ পুথি হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছে। উৎপল দত্তই তথ্যচিত্ৰ পৰিচালক হিচাপেও সুনাম অৰ্জন কৰিছে। তেওঁ পৰিচালনা কৰা তথ্যচিত্ৰ দেশ-বিদেশৰ কেইবাটিও চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত প্ৰদৰ্শিত হৈছে। তেওঁ শ্ৰেষ্ঠ তথ্যচিত্ৰ পৰিচালক হিচাপে ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ বঁটাৰেও সন্মানিত হৈছে। তেওঁ পৰিচালনা কৰা তিনিখন তথ্যচিত্ৰ (Short film) হ'ল— 'By-Lane 2', 'Through Trust and Fear' আৰু 'বৰ্ণগীত - এটি ধ্ৰুপদী ৰত্ন'।

মূল পাঠ :

সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'জয়মতী কুঁৱৰী' নাটকৰ আলমত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই নিৰ্মাণ কৰা 'জয়মতী'ৰে অসমীয়া চিনেমাৰ আৰম্ভণি হয়। জাৰ্মানীত চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণৰ প্ৰশিক্ষণ লৈ উভতি অহা জ্যোতিপ্ৰসাদে তেজপুৰৰ ওচৰৰ ভোলাগুৰি চাহ বাগিচাত 'চিত্ৰবন' নামেৰে ষ্টুডিঅ' এটি সাজি লৈ তাত জয়মতীৰ দৃশ্যগ্ৰহণ কৰিছিল। পিছত লাহোৰৰ ষ্টুডিঅ'ত সম্পাদনাৰ কাম কৰি কলকাতাৰ 'ৰাউনাক' প্ৰেক্ষাগৃহত ছবিখনৰ প্ৰথম দৰ্শনীৰ আয়োজন কৰিছিল ১৯৩৫ চনৰ ১০ মাৰ্চ তাৰিখে। ছবিখনে গুৱাহাটীত মুক্তিলাভ কৰিছিল সেই একে মাহৰ ২০ তাৰিখে। প্ৰথম অসমীয়া ছবি কাৰণে 'জয়মতী'ৰ প্ৰতি ৰাইজৰ আগ্ৰহ আছিল অসীম, কিন্তু ছবি পৰিবেশনাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পৰিকাঠামোৰ অভাৱ আৰু ছবিখনৰ নিৰ্মাণত হোৱা অভাৱনীয় ব্যয়ৰ বাবে ছবিখনে বহু টকা লোকচান ভৰিবলগীয়া হৈছিল। ইয়াৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদে ১৯৩৯ চনত নিজৰ কাহিনীৰে 'ইন্দ্ৰমালতী' নামৰ ছবি এখন প্ৰযোজনা আৰু পৰিচালনা কৰি উলিয়াইছিল। এই ছবিখন ব্যৱসায়িক দিশত সফল আছিল আৰু ই জয়মতীৰ লোকচানো পূৰণ কৰিছিল। এই ছবিখন কলকাতাৰ অৰোৰা ষ্টুডিঅ'ত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ লগে লগে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'চিত্ৰবন' ষ্টুডিঅ'ৰ দুৱাৰ বন্ধ হৈ যায় আৰু কলকাতাৰ ষ্টুডিঅ'ই অসমীয়া ছবিৰ নিৰ্মাণস্থলী হৈ পৰে।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আছিল স্বাধীনতা সংগ্ৰামী। তেওঁৰ সেই মনটোৰ প্ৰভাৱ পৰিছিল তেওঁৰ ছবিত। 'জয়মতী'ত আছিল অতীত গৌৰৱ কাহিনী আৰু 'ইন্দ্ৰমালতী'ত স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ছবি। বিভিন্ন পৰিচালক আৰু প্ৰযোজকৰ অংশগ্ৰহণেৰে এই ধাৰাৰেই অসমীয়া ছবিৰ গতি আগবাঢ়িছিল। অসমত ছবি নিৰ্মাণৰ সুবিধা নাছিল। ছবি নিৰ্মাণ কাৰ্যটি লাভজনক হ'ব পৰাকৈ ডাঙৰ বজাৰ এখন নাছিল। তথাপিও কেৱল চলচ্চিত্ৰ কলা মাধ্যমটিৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱা আৰু ছবিৰ মাজেৰে কিবা কোৱাৰ ইচ্ছাই চিত্ৰনিৰ্মাতাসকলক উৎসাহিত কৰি আহিছিল। 'মনোমতী', 'বিপ্লৱী', 'বদন বৰফুকন', 'নৰকাসুৰ' আদি ছবিয়ে অসমীয়া ছবিৰ এই ধাৰাটি প্ৰৱহমান কৰি ৰাখিছিল। ১৯৫৫ চনত লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে পৰিচালনা কৰা 'নিমিলা অংক'ত অসমীয়া মধ্যবিত্তীয় সমাজৰ ছবি অংকন কৰা হৈছিল আৰু সেই ছবিৰ লগে লগে অসমীয়া ছবিৰ কাহিনীলৈ বাস্তৱমুখী ঘটনাৰ আগমন ঘটে। ১৯৫৬ চনত মুক্তিলাভ কৰা ভূপেন হাজৰিকাৰ 'এৰা বাটৰ সুৰ' ছবিখন আছিল অসমৰ মাটিৰ সুৰৰ ওপৰত আধাৰিত। এই ছবিখনত ভূপেন হাজৰিকাই ভাৰতৰ বিখ্যাত সংগীত প্ৰতিভা লতা মংগেছকাৰ, হেমন্ত মুখাৰ্জী আদিৰ কণ্ঠ ব্যৱহাৰ কৰি ছবিখনক এটি বহল প্ৰেক্ষাপটত চিনাকি কৰাই দিছিল। ১৯৬৩ চনত সেই সময়ৰ জনপ্ৰিয় গীতিকাৰ আৰু সংগীত পৰিচালক ব্ৰজেন বৰুৱাই বিদেশী কাহিনী এটাৰ ভেটিত 'ইটো সিটো বহুতো' নামেৰে হাস্যৰসৰ ছবি নিৰ্মাণ কৰি অসমীয়া ছবিৰ ধাৰাটো বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ কৰি তোলাত অবিহণা আগবঢ়ায়। এই একেই বছৰতে প্ৰচলিত সাধুকথা এটিৰ ভেটিত আনোৱাৰ হুছেইনে নিৰ্মাণ কৰে 'তেজীমলা'।

অসমীয়া ছবিৰ সীমিত বজাৰখন বঢ়োৱাৰ ক্ষেত্ৰত ভূপেন হাজৰিকা সদায়েই সচেতন আছিল। সেই উদ্দেশ্যেৰেই তেওঁ ১৯৬৫ চনত এটি খাচি লোককথাৰ ভেটিত নিৰ্মাণ কৰিছিল 'প্ৰতিধ্বনি'। এই ছবিখন তেওঁ খাচি ভাষালৈ 'ডাব' কৰি বাণিজ্যিকভাৱে মুক্তি দিছিল। হিন্দী ছবি 'তকদীৰ' (ভাগ্য)

তেওঁ অসমীয়ালৈ ডাব কৰাত আগভাগ লৈছিল আৰু পৰৱৰ্তী কালত সেই ছবিৰ প্ৰযোজক ৰাজশ্ৰী প্ৰডাকচনৰ লগত যৌথ প্ৰযোজনাত নিৰ্মাণ কৰিছিল 'চিকমিক বিজুলী'। আৰম্ভণিৰে পৰা অসমীয়া ছবিৰ প্ৰযোজনা মূলতঃ ব্যক্তিপৰ্যায়ত আছিল, কেতিয়াবা একাধিক লোকে লগ হৈ, কেতিয়াবা কোনোবা সংঘই বা কেতিয়াবা সমবায় সমিতি গঠন কৰি ছবি প্ৰযোজনা কৰিছিল। 'চিকমিক বিজুলী'য়েই হ'ল প্ৰতিষ্ঠিত চলচ্চিত্ৰ প্ৰযোজনা সংস্থা এটাই প্ৰযোজনা কৰা প্ৰথম অসমীয়া ছবি। ইয়াৰ পিছৰে পৰা অসমীয়া ছবিত ব্যৱসায়ী সংস্থাৰ অংশগ্ৰহণ আৰম্ভ হয়।

১৯৬৯ চনত ব্ৰজেন বৰুৱা পৰিচালিত 'ডাঃ বেজবৰুৱা' আছিল আৰেগ মিশ্ৰিত থ্ৰিলাৰ আৰু এই ধাৰাৰ প্ৰথম অসমীয়া ছবি। ইন্দ্ৰমালতীৰ দিনৰে পৰা অসমীয়া ছবিৰ অন্তৰ্দৃশ্যৰ দৃশ্যগ্ৰহণ কৰা হৈছিল কলকাতাৰ ষ্টুডিঅ'ত। কিন্তু ব্ৰজেন বৰুৱাই কলকাতালৈ যোৱাৰ পৰিৱৰ্তে অসমৰে সাধাৰণ ঘৰতে দৃশ্যগ্ৰহণৰ কাম কৰিছিল। কাৰিকৰী লোকৰ অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ তেওঁ থলুৱা ল'ৰা-ডেকাকে কাৰিকৰী কাম শিকাই লৈছিল। 'ডাঃ বেজবৰুৱা' ব্যৱসায়িক দিশত সফল ছবি আছিল। তাতকৈ ডাঙৰ কথা আছিল এই ছবিখনৰ নিৰ্মাণত ব্ৰজেন বৰুৱাই দেখুওৱা সাহসৰ বাবে অসমত ছবি নিৰ্মাণৰ সংখ্যা বাঢ়িবলৈ লৈছিল। একে সময়তে ছবিৰ কাৰিকৰী কামৰ বাবে অসমীয়া মানুহো আগবাঢ়ি আহিছিল। এই সকলোবোৰৰ মিলনে 'ডাঃ বেজবৰুৱা'ক অসমীয়া ছবিৰ ইতিহাসত এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দিছিল। পৰৱৰ্তী কালত ব্ৰজেন বৰুৱাই 'মুকুতা', 'ললিতা' আৰু 'ওপজা সোণৰ মাটি' নামৰ ছবিকেইখন পৰিচালনা কৰে।

চতুৰংগ পৰিচালিত 'অপৰাজেয়' (১৯৭০) ছবিখনে বাস্তৱবাদী চলচ্চিত্ৰৰ ধাৰাটিৰ আৰম্ভণি কৰে আৰু পদুম বৰুৱাৰ 'গঙা চিলনীৰ পাখি' (১৯৭৬) ছবিখনে এই ধাৰাটোক শক্তিশালী কৰি তোলাত সহায় কৰে। এই ছবি দুখনৰ মাজৰ সময়ছোৱাত নিৰ্মিত মমতা, বৃষ্টি, খোজ, উত্তৰণ, হৃদয়ৰ প্ৰয়োজন আদি ছবিয়ে এই ধাৰাটিৰ বিকাশত সহায় কৰি আহিছে।

১৯৭৭ চনত মুক্তিলাভ কৰা ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ 'সন্ধ্যাৰাগ' ছবিখনে লাভ কৰা ব্যৱসায়িক আৰু কলাগত সফলতাই বাস্তৱবাদী ধাৰাটোৰ দেহত নতুন তেজৰ সঞ্চাৰ কৰে। তেওঁ একাদিক্ৰমে 'অনিৰ্বাণ', 'অগ্নিস্নান', 'কোলাহল', 'সাৰথি', 'আবৰ্তন', 'ইতিহাস' আৰু হিন্দী ভাষাত 'কালসন্ধ্যা' পৰিচালনা কৰে। দেশ-বিদেশৰ বহু চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ ছবি প্ৰদৰ্শিত হৈছে। তেওঁৰ পিছত জাহ্নু বৰুৱাই 'অপকৃপা'ৰে তেওঁৰ পৰিচালনা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে আৰু কেইবাখনো ছবি নিৰ্মাণ কৰে। তেওঁৰ ছবিয়েও দেশৰ ভিতৰে-বাহিৰে সন্মান লাভ কৰিছে। তেনেদৰে সাধুনা বৰদলৈ, অতুল বৰদলৈ, সঞ্জীৱ হাজৰিকা, বিদ্যুত চক্ৰৱৰ্তী, মঞ্জু বৰা, গৌতম বৰা আদিয়েও বাস্তৱধৰ্মী ছবিৰে সন্মান কঢ়িয়াই আনিছে।

আনহাতে বিনোদনধৰ্মী ছবি 'ডাঃ বেজবৰুৱা'ই যি সফল ব্যৱসায়ৰ বাৰ্তা বহন কৰিছিল, সেই পথেৰেও বহু পৰিচালকে বাট বুলিছিল আৰু দৰ্শকক উপভোগ্য ছবি উপহাৰ দিছিল। এই ছবিবোৰৰ প্ৰায়ভাগৰেই কাহিনী আছিল আবেগপূৰ্ণ আৰু নাটকীয় উপাদানেৰে ভৰা। 'মুকুতা', 'যোগ বিয়োগ', 'উপগ্ৰহ', 'ভাইটি', 'চামেলি মেমচাব', 'আজলী নবৌ' আদি এই ধাৰাৰ ছবি। এই ছবিবোৰ চলচ্চিত্ৰ-ভাষাৰ দিশৰ পৰা বৰ ওখ খাপৰ নাছিল যদিও ছবিবোৰে দৰ্শকৰ ৰুচিবোধৰ প্ৰতি সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰি নিটোল গ্ৰহণযোগ্য কাহিনী একোটাৰ মাজতে নিজকে আবদ্ধ কৰি ৰাখিছিল। এই সময়ছোৱাৰ কেইগৰাকীমান উল্লেখযোগ্য পৰিচালক হ'ল নিপ বৰুৱা, দ্বিবন বৰুৱা, আব্দুল মজিদ, শিৱ ঠাকুৰ আদি। এটা সময়ত বিভিন্ন কাৰণত অসমীয়া ছবিৰ ব্যৱসায় বেয়া হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। এই বিপৰ্যয় অকল অসমীয়া ভাষাৰ ছবিৰ ক্ষেত্ৰতে নাছিল, ই আছিল সৰ্বভাৰতীয় পৰিৱেশ। এই মন্দাৱস্থাৰ লগত মোকাবিলা কৰিবলৈ কেইবাজনো পৰিচালকে হিন্দী আৰু দক্ষিণ ভাৰতীয় ছবিৰ উপাদান ব্যৱহাৰ কৰি অসমীয়া চিনেমাক ব্যৱসায়িক দিশত সফল কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু সেই চেষ্টাই কাম দিয়া নাছিল। ১৯৯৮ চনত মুক্তিলাভ কৰা

অশোক কুমাৰ বিষয়া পৰিচালিত 'যৌৱনে আমনি কৰে' ছবিখনে হঠাৎ অসমীয়া ছবিৰ ব্যৱসায়ৰ বৰ্ণহীন ছবিখনক উজ্জ্বল কৰি তোলে। সেই ছবিৰ সফলতাত উজ্জীৱিত হৈ বহু নিৰ্মাতাই হিন্দী আৰু দক্ষিণ ভাৰতীয় ছবিৰ উপাদানৰ সমাবেশ ঘটাই অসমীয়া চিনেমা নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই ধাৰাৰ কেইখনমান সফল ছবি আছিল 'মহাৰথী', 'বুকুৰ মাজত জ্বলে' আদি। কেইখনমান ছবিয়ে ব্যৱসায়িক দিশত সফলতা লাভ কৰিলেও বেছিভাগ ছবিৰে ব্যৱসায় ভাগ্য আছিল মন্দ। তাৰ মাজতে মুনীন বৰুৱাই 'হিয়া দিয়া নিয়া' নামৰ ব্যৱসায়িক সফল ছবি এখন নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই ছবিত আধুনিক উপাদান আছিল যদিও ছবিখনৰ মূল আবেদন আছিল নিটোল কাহিনীৰ নাটকীয় উপস্থাপন। পৰৱৰ্তী কালত মুনীন বৰুৱাই কেইবাখনো ব্যৱসায়িক সফল ছবি নিৰ্মাণ কৰিছে আৰু কেতিয়াও ৰুচিবোধৰ ক্ষেত্ৰত আপোচ কৰা নাই।

প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰসাৰে চিনেমাক চেলুলয়ডৰ পৰা মুক্তি দিয়ে আৰু ডিজিটেল পদ্ধতিত চিনেমাৰ দৃশ্যগ্ৰহণ আৰু পিছৰ পৰ্যায়ৰ কামবোৰ কৰিব পৰা সুবিধা দিয়ে। ফলত দৃশ্যগ্ৰহণ আৰু সম্পাদনাৰ বহু কাম সহজ হৈ পৰে আৰু ছবি নিৰ্মাণলৈ পুনৰ বহু লোক আগবাঢ়ি আহে। ২০১০ চনত সঞ্জীৱ সভাপণ্ডিতে পৰিচালনা কৰা 'জাংফাই জোনাক' নামৰ ছবিখনেই হাই ডেফিনেচন ডিজিটেল পদ্ধতিত নিৰ্মাণ কৰা প্ৰথম অসমীয়া ছবি।

অসমীয়া চিনেমাই অসমৰ বাহিৰত যি অলপ পৰিচিতি লাভ কৰিছে তাৰ মূলতে আছে ৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ বঁটা প্ৰাপ্তি আৰু ভাৰতৰ আন্তৰ্জাতিক চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱৰ ইণ্ডিয়ান পেনোৰামাত হোৱা প্ৰদৰ্শন। ১৯৫৫ চনত ফণী শৰ্মা পৰিচালিত 'পিয়লি ফুকন' ছবিয়ে 'ৰাষ্ট্ৰপতিৰ চাৰ্টিফিকেট অব মেৰিট' লাভ কৰিছিল আৰু সেয়াই আছিল অসমীয়া ছবিয়ে লাভ কৰা প্ৰথমটো পুৰস্কাৰ। প্ৰায় প্ৰতি বছৰেই আঞ্চলিক ভাষাৰ ছবিৰ বাবে দিয়া পুৰস্কাৰ অসমীয়া ছবিলৈ আহিয়েই আছে। কিন্তু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত প্ৰথমটো পুৰস্কাৰ লাভ কৰে ড° ভূপেন

হাজৰিকাই 'চামেলি মেমচাব' ছবিৰ সংগীত পৰিচালনাৰ বাবে। ড° ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াই 'অগ্নিস্নান' ছবিৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰনাট্যৰ বঁটা লাভ কৰিছিল। জাহ্নু বৰুৱাই 'সাগৰলৈ বহু দূৰ' ছবিৰ বাবে লাভ কৰিছিল 'শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালকৰ বঁটা'। ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটাৰে সন্মানিত অসমীয়া ছবি কেইখনমান হ'ল 'ৰাগ বিৰাগ' (বিদ্যুত চক্ৰৱৰ্তী) 'হলধৰ' (সঞ্জীৱ হাজৰিকা), 'ৰশ্মিবিপু' (গৌতম বৰা), 'হালধীয়া চৰায়ে বাওধান খায়' (জাহ্নু বৰুৱা), 'বনানী' (জাহ্নু বৰুৱা), 'বেভব' (মঞ্জু বৰা), 'তৰা' (জাহ্নু বৰুৱা), 'জুয়ে পোৰা সোণ' (সঞ্জীৱ সভাপণ্ডিত), 'আই ক'ত নাই' (মঞ্জু বৰা)। বিভিন্ন শিতানত বঁটা লাভ কৰা ব্যক্তিকেইগৰাকীমান হ'ল শ্বেৰ চৌধুৰী (সংগীত পৰিচালনা), মলয়া গোস্বামী (অভিনয়), এ শ্ৰীকৰ প্ৰসাদ (সম্পাদনা), মৃগালকান্তি দাস (চিত্ৰগ্ৰহণ), অভিনয়ৰ বাবে 'জুৰিৰ বিশেষ উল্লেখ' বঁটা লাভ কৰিছিল ৰুদ্ৰ বৰুৱা, ভাগীৰথী আৰু বিষ্ণু খাৰঘৰীয়াই। তথ্যচিত্ৰৰ বিভিন্ন শিতানত আৰু চিত্ৰ সমালোচনা আৰু চলচ্চিত্ৰ বিষয়ক গ্ৰন্থৰ বাবেও কেইবাগৰাকী অসমীয়াই বঁটা লাভ কৰিছে।

অসমীয়া ভাষাৰ লগতে অসমৰ বড়ো (প্ৰথম ছবি - আলয়াৰণ, পৰিচালক — জাওদাং বডোচা), ডিমাছা (প্ৰথম ছবি— দা আনট'ল্ড ষ্টৰি অব ৰু হিলছ, পৰিচালক— প্ৰফুল্ল শইকীয়া), কাৰ্বি (প্ৰথম ছবি— জিৰ চং, পৰিচালক— প্ৰফুল্ল শইকীয়া), মিছিং (প্ৰথম ছবি— পানৈ-জংকি, পৰিচালক— নাৰায়ণ শীল আৰু দিলীপ দলে), ৰাভা (প্ৰথম ছবি — অৰং, পৰিচালক — সুৰজ কুমাৰ দুৱৰা) আদি ভাষাতো ছবি নিৰ্মাণ হৈ আহিছে আৰু সেই ছবিবোৰৰ কেইবাখনেও ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটাৰে সন্মানিত হৈ খ্যাতি অৰ্জন কৰিছে।

প্ৰথম অসমীয়া ছবি 'জয়মতী'ৰ সংগীত পৰিচালনা কৰিছিল জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই নিজে। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাইও 'চিৰাজ' ছবিৰ সংগীত পৰিচালনা কৰিছিল। 'সতী বেউলা' ছবিৰে সংগীত পৰিচালক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা ভূপেন হাজৰিকাই বহু অসমীয়া চিনেমাৰ সংগীত পৰিচালনা কৰিছে। 'চামেলি

মেমচাব' ছবিৰ পৰিচালনাৰ বাবে তেওঁ ৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ প্ৰতিযোগিতাত শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ বঁটা লাভ কৰিছিল। 'স্মৃতিৰ পৰশ' ছবিৰে ব্ৰজেন বৰুৱাই অভিনেতা আৰু সংগীত পৰিচালক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে আৰু সফল সংগীত পৰিচালক হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰে। ব্ৰজেন বৰুৱাই সদায়েই অসমৰ কণ্ঠশিল্পীৰ কণ্ঠকেই ব্যৱহাৰ কৰিছিল। নিজে ছবি পৰিচালনা কৰিবলৈ আগবঢ়াৰ পিছত ব্ৰজেন বৰুৱাই ছবিৰ সংগীত পৰিচালনাৰ পৰা অব্যাহতি লয়। 'ডাঃ বেজবৰুৱা' ছবিৰে গায়ক ৰমেন বৰুৱাই সংগীত পৰিচালক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে আৰু কেবাখনো অসমীয়া ছবিৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে। অসমীয়া ছবিৰ সংগীত পৰিচালনা কৰা আৰু কেইগৰাকীমান উল্লেখযোগ্য পৰিচালক হ'ল জিতু-তপন, উপেন কাকতি, জয়ন্ত হাজৰিকা, জুবিন গাৰ্গ আদি।

অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ আৰম্ভণি আৰু বিকাশ হৈছিল ব্যক্তিগত প্ৰচেষ্টাত। পৰবৰ্তী কালত চৰকাৰে অসমীয়া চিনেমাক সহায় কৰিবলৈ প্ৰয়োজকক আৰ্থিক অনুদান আগবঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ স্মৃতিত চৰকাৰে জ্যোতিচিত্ৰবন ছোছাইটি নামেৰে ষ্টুডিঅ' কমপ্লেক্স নিৰ্মাণ কৰি অসমৰ চিত্ৰ নিৰ্মাতাসকলক ছবি নিৰ্মাণৰ প্ৰয়োজনাত বাহিৰলৈ যোৱা কামটোৰ পৰা সকাহ দিয়ে। এই চৌহদতে স্থাপন কৰা হৈছে চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণ প্ৰশিক্ষণ বিদ্যালয়— 'ভূপেন হাজৰিকা আঞ্চলিক চৰকাৰী ফিল্ম আৰু টিভি ইন্সটিটিউট'। ছবি প্ৰয়োজনাত সহায় কৰিবলৈ গঠন কৰা হৈছে 'অসম ৰাজ্যিক চলচ্চিত্ৰ বিন্ত আৰু উন্নয়ন নিগম'। চৰকাৰে স্থাপন কৰিছে চলচ্চিত্ৰ সংগ্ৰহালয় আৰু আৰ্কাইভ।

সামগ্ৰিকভাৱে আঠটা দশক অতিক্ৰম কৰা অসমীয়া চিনেমাই এতিয়াও আন্তৰ্জাতিক প্ৰেক্ষাপটত সবল খোজ দিব পৰা নাই। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় ছবিৰ কাৰিকৰী দিশৰ উচ্চ মান আৰু বিষয়বস্তুৰ বৌদ্ধিক আৰু দাৰ্শনিক সমল।

কঠিন শব্দৰ অৰ্থ :

পৰিকাঠামো	—	সা-সুবিধা।
থ্ৰিলাৰ	—	Thriller, উত্তেজনা সৃষ্টিকাৰী বা দুঃসাহসিক কাহিনীযুক্ত কথাছবি।
হাই ডেফিনেচন ডিজিটেল পদ্ধতি	—	High Definition Digital System, উচ্চ বৰ্ণনাক্ষম বৈদ্যুতিন পদ্ধতি।
ৰাষ্ট্ৰপতিৰ চাৰ্টিফিকেট অৱ মেৰিট	—	President's Certificate of Merit, ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে প্ৰদান কৰা মেধাৰ প্ৰমাণ পত্ৰ।
কমপ্লেক্স	—	Complex, চৌহদ।
আৰ্কাইভ	—	Archive, সংগ্ৰহ, ভঁৰাল।

আৰ্হি প্ৰশ্ন

(ক) অতি চমু প্ৰশ্ন : (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক - ১)

- ১। জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ 'জয়মতী' কথাছবিৰ কাহিনীৰ উৎস কি?
- ২। জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই কোনখন দেশত চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণৰ প্ৰশিক্ষণ লৈছিল?
- ৩। 'চিত্ৰবন' ষ্টুডিঅ' কোনে নিৰ্মাণ কৰিছিল?
- ৪। লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে পৰিচালনা কৰা ছবিখনৰ নাম লিখা।
- ৫। লতা মংগেছকাৰে গীতত কণ্ঠদান কৰা অসমীয়া কথাছবি এখনৰ নাম লিখা।

- (খ) চমু প্রশ্ন : (প্রতিটো প্রশ্নৰ মূল্যাংক - ২ অথবা ৩)
- ১। জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই নিৰ্মাণ কৰা কথাছবি দুখনৰ নাম লিখা।
 - ২। এই কথাছবিকেইখনৰ পৰিচালকৰ নাম লিখা — এৰা বাটৰ সুৰ, ডাঃ বেজবৰুৱা, গঙা চিলনীৰ পাখি।
 - ৩। ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াই পৰিচালনা কৰা তিনিখন কথাছবিৰ নাম লিখা।
 - ৪। জয়মতী, চিৰাজ, সতী বেউলা — এই কথাছবিকেইখনৰ সংগীত পৰিচালকেইজনৰ নাম লিখা।
 - ৫। অসম চৰকাৰে অসমীয়া চিনেমা-শিল্পৰ বিকাশত কি ভূমিকা পালন কৰিছে?
- (গ) দীঘল প্রশ্ন : (প্রতিটো প্রশ্নৰ মূল্যাংক - ৪ অথবা ৫)
- ১। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ শিল্পলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
 - ২। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ শিল্পলৈ ভূপেন হাজৰিকাৰ অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
 - ৩। ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া আৰু জাহ্নু বৰুৱাই অসমীয়া চিনেমালৈ আগবঢ়োৱা অৱদান সম্পৰ্কে লিখা।
 - ৪। অসমীয়া বিনোদনধৰ্মী ছবিৰ বিষয়ে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
 - ৫। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰই লাভ কৰা ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

পাঠবোধ :

সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'জয়মতী কুঁৱৰী' নাটকৰ আলমত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই নিৰ্মাণ কৰা 'জয়মতী'ৰে অসমীয়া চিনেমাৰ আৰম্ভণি হয়। কলকাতাৰ 'ৰাউনাক' প্ৰেক্ষাগৃহত ছবিখনৰ প্ৰথম দৰ্শনীৰ আয়োজন কৰিছিল ১৯৩৫ চনৰ ১০ মাৰ্চ তাৰিখে। ছবিখনে গুৱাহাটীত

মুক্তিলাভ কৰিছিল সেই একে মাহৰ ২০ তাৰিখে। ইয়াৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদে নিজৰ কাহিনীৰে 'ইন্দ্ৰমালতী' নামৰ ছবি এখন প্ৰযোজনা আৰু পৰিচালনা কৰি উলিয়াইছিল। 'জয়মতী'ত আছিল অতীত গৌৰৱ কাহিনী আৰু 'ইন্দ্ৰমালতী'ত স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ছবি। বিভিন্ন পৰিচালক আৰু প্ৰযোজকৰ অংশগ্ৰহণেৰে এই ধাৰাৰেই অসমীয়া ছবিৰ গতি আগবাঢ়িছিল। 'মনোমতী', 'বিপ্লৱী', 'বদন বৰফুকন', 'নৰকাসুৰ' আদি ছবিয়ে অসমীয়া ছবিৰ এই ধাৰাটি প্ৰৱহমান কৰি ৰাখিছিল। ১৯৫৫ চনত লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে পৰিচালনা কৰা 'নিমিলা অংক'ত অসমীয়া মধ্যবিত্তীয় সমাজৰ ছবি অংকন কৰা হৈছিল আৰু সেই ছবিৰ লগে লগে অসমীয়া ছবিৰ কাহিনীলৈ বাস্তৱমুখী ঘটনাৰ আগমন ঘটে। ১৯৫৬ চনত মুক্তিলাভ কৰা ভূপেন হাজৰিকাৰ 'এৰা বাটৰ সুৰ' ছবিখন আছিল অসমৰ মাটিৰ সুৰৰ ওপৰত আধাৰিত। তেওঁ ১৯৬৫ চনত তেওঁ এটি খাচি লোককথাৰ ভেটিত নিৰ্মাণ কৰিছিল 'প্ৰতিধ্বনি'। পৰৱৰ্তী কালত ৰাজশ্ৰী প্ৰডাকচনৰ প্ৰযোজনাত নিৰ্মাণ কৰিছিল 'চিকমিক বিজুলী'। 'চিকমিক বিজুলী'য়েই হ'ল প্ৰতিষ্ঠিত চলচ্চিত্ৰ প্ৰযোজনা সংস্থা এটাই প্ৰযোজনা কৰা প্ৰথম অসমীয়া ছবি। ১৯৬৯ চনত ব্ৰজেন বৰুৱা পৰিচালিত 'ডাঃ বেজবৰুৱা' আছিল আবেগমিশ্ৰিত থিলাৰ আৰু এই ধাৰাৰ প্ৰথম অসমীয়া ছবি। 'ডাঃ বেজবৰুৱা' ব্যৱসায়িক দিশত সফল ছবি আছিল। চতুৰংগ পৰিচালিত 'অপৰাজেয়' (১৯৭০) ছবিখনে বাস্তৱবাদী চলচ্চিত্ৰৰ ধাৰাটিৰ আৰম্ভণি কৰে আৰু পদুম বৰুৱাৰ 'গঙা চিলনীৰ পাখি' (১৯৭৬) ছবিখনে এই ধাৰাটোক শক্তিশালী কৰি তোলাত সহায় কৰে। ১৯৭৭ চনত মুক্তিলাভ কৰা ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ 'সন্ধ্যাৰাগ' ছবিখনে লাভ কৰা ব্যৱসায়িক আৰু কলাগত সফলতাই বাস্তৱবাদী ধাৰাটোৰ উত্তৰণত নতুন আশাৰ সঞ্চাৰ কৰে। তেওঁ একাদিক্ৰমে 'অনিৰ্বাণ', 'অগ্নিস্নান', 'কোলাহল', 'সাৰথি', 'আবৰ্তন', 'ইতিহাস' আৰু হিন্দী ভাষাত 'কালসন্ধ্যা' পৰিচালনা কৰে। জাহ্নু বৰুৱাই 'অপৰূপা'ৰে তেওঁৰ পৰিচালনা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে আৰু কেইবাখনো ছবি নিৰ্মাণ কৰে।

তেওঁৰ ছবিয়েও দেশৰ ভিতৰে-বাহিৰে সন্মান লাভ কৰিছে। তেনেদৰে সাধুনা বৰদলৈ, অতুল বৰদলৈ, সঞ্জীৱ হাজৰিকা, বিদ্যুত চক্ৰৱৰ্তী, মঞ্জু বৰা, গৌতম বৰা আদিয়েও বাস্তৱধৰ্মী ছবিৰে সন্মান কঢ়িয়াই আনিছে। এটা সময়ত বিভিন্ন কাৰণত অসমীয়া ছবিৰ ব্যৱসায় বেয়া হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। ১৯৯৮ চনত মুক্তিলাভ কৰা অশোক কুমাৰ বিষয়া পৰিচালিত 'যৌৱনে আমনি কৰে' ছবিখনে হঠাৎ অসমীয়া ছবিৰ ব্যৱসায়ৰ বৰ্ণহীন ছবিখনক উজ্জ্বল কৰি তোলে। সেই ছবিৰ সফলতাত উজ্জীৱিত হৈ বহু নিৰ্মাতাই হিন্দী আৰু দক্ষিণ ভাৰতীয় ছবিৰ উপাদানৰ সমাৱেশ ঘটাই অসমীয়া চিনেমা নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই ধাৰাৰ কেইখনমান সফল ছবি আছিল 'মহাৰথী', 'বুকুৰ মাজত জ্বলে' আদি। প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ প্ৰসাৰে ডিজিটেল পদ্ধতিত চিনেমাৰ দৃশ্যগ্ৰহণ আৰু পিছৰ পৰ্যায়ৰ কামবোৰ কৰিব পৰা সুবিধা দিয়ে। ২০১০ চনত সঞ্জীৱ সভাপণ্ডিতে পৰিচালনা কৰা 'জাংফাই জোনাক' নামৰ ছবিখনেই হাই ডেফিনেচন ডিজিটেল পদ্ধতিত নিৰ্মাণ কৰা প্ৰথম অসমীয়া ছবি। অসমীয়া ভাষাৰ লগতে অসমৰ বড়ো, ডিমাছা, কাৰ্বি, মিছিং, ৰাভা আদি ভাষাতো ছবি নিৰ্মাণ হৈছে।

ওপৰঞ্চি তথ্য :

বিগত চাৰিকুৰি বছৰত (১৯৩৫-২০১৫) যথেষ্ট সংখ্যক অসমীয়া কথাছবি নিৰ্মাণ হ'ল। এই ছবিৰ সিংহভাগেই সীমিত মূলধনেৰে নিৰ্মিত। গতিকে হিন্দী আৰু দক্ষিণ ভাৰতীয় কথাছবিৰ দৰে দৰ্শকক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন স্থানত কৰা দৃশ্য-গ্ৰহণ, উন্নত মানৰ কলা-কৌশল আদিৰ প্ৰয়োগ সিবোৰত নাই। উপযুক্ত প্ৰযোজক আৰু কলা-কুশলীৰ অভাৱ, প্ৰতিকূল সামাজিক পৰিৱেশ, উন্নত মানৰ নিৰ্মাণ-প্ৰযুক্তিৰ অভাৱ ইত্যাদি সমস্যাৰ কাৰণে এতিয়ালৈ ই উদ্যোগ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম নহ'ল, চালুকীয়া অৱস্থাতে থাকিল। অসম চৰকাৰে ইয়াৰ উন্নতিৰ কাৰণে উপযুক্ত পদক্ষেপ লোৱা উচিত।

শিক্ষকৰ প্ৰতি :

শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কলাসন্মত কথাছবিৰ উপযোগিতা সম্পৰ্কে বুজাই
ক'ব। কথাছবি উদ্যোগে কিদৰে কৰ্ম-সংস্থানৰ ক্ষেত্ৰ মুকলি কৰে, এই
সম্পৰ্কেও বিৱৰি ক'ব। অসমীয়া কথাছবিৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থাৰ কথা কৈ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীক তাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী আৰু অনুসন্ধিৎসু কৰি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিব।

DAILY ASSAM